

Günün Piyasa Haritası

ABD on yıllık tahvil getirisinin %5 eşiğine dayanması, Brent petrolün 108 dolar çevresinde kalması ve Fed'in üç yılı aşkın sürenin ardından faiz artırmaya hazırlanması, yeni seansın temel sorusunu belirliyor: Para politikası enerji kaynaklı enflasyon riskine ne ölçüde karşılık verecek? Önceki seansta S&P 500 %0,45, Nasdaq %0,78 ve Dow Jones %0,63 geriledi. Hisse satışının yalnız teknolojiyle sınırlı kalmaması, yüksek faiz ile pahalı enerjinin birlikte şirket değerlemelerine taşındığını düşündürüyor.

Türkiye açısından dış baskıya bir de ticaret riski eklendi. ABD Temsilciler Meclisi'nde ilerleyen yaptırım tasarısı, Rus petrolü ve doğal gazı alan ülkelere azami %100 tarife uygulanmasına imkan verebilir. Türkiye tasarıda sayılan ülkeler arasında yer alıyor. Metin henüz yasalaşmadı ve tarifenin uygulanması yürütmenin kararına bağlı olacak. Buna rağmen enerji tedariki ile ihracat pazarının aynı düzenlemede buluşması, kur ve ülke risk priminde yakından izlenmesi gereken yeni bir olasılık yaratıyor.

Asya seansında Nikkei %0,4, Kospi %1,3 ve Hang Seng %0,1 yükselirken Çin hisselerinde görünüm daha zayıf kaldı. ABD vadeli endeksleri hafif artıda, Brent ise önceki seanstaki yükselişin ardından sınırlı geriliyor. Bu tablo güçlü bir risk iştahından çok Fed kararı öncesinde pozisyonların dengelendiğini düşündürüyor. Yurt içi açılışta BIST'teki sert satışın ardından tepki arayışı görülebilir, ancak ABD tahvil faizi ve petrol aşağı gelmeden toparlanmanın kalıcılığı sınırlı kalabilir.

Fed Kararı Öncesi Faiz Baskısı

Fed'in politika faizini 25 baz puan artırarak %4,00'e çıkarması bekleniyor. Kararın kendisi büyük ölçüde fiyatlara girmiş durumda. Asıl oynaklık, yeni ekonomik tahminlerde yıl sonu faiz patikasının yukarı taşınıp taşınmayacağı ve enerji şokunun çekirdek enflasyona geçişine ilişkin değerlendirmeden gelebilir. ABD on yıllık getirisinin karar öncesinde %5 çevresinde bulunması, şahin mesajın teknoloji ve uzun vadeli büyüme hisseleri üzerindeki etkisini büyütüyor.

Karardan önce açıklanacak ağustos perakende satışlarında aylık %0,8 artış bekleniyor. Önceki ay %0,6 düşüş kaydedilmişti. Güçlü tüketim verisi faiz artırımını desteklerken tahvil satışını hızlandırabilir. Zayıf veri ise ilk anda faiz baskısını azaltabilir, fakat petrolün yüksek kaldığı ortamda büyüme kaygısını öne taşıyabilir. Bu nedenle hisse piyasası için rahatlatıcı bileşim, talepte kontrollü yavaşlama ile enflasyon beklentilerinde bozulma görülmemesi olacak.

Petrol Arzında Kırılgan Denge

Suudi Arabistan'ın Körfez üretimini Yanbu limanına taşıyan Doğu-Batı hattı saldırı sonrasında kapalı kalırken Kızıldeniz güzergahındaki güvenlik baskısı sürüyor. Hat, Hürmüz'deki düşük tanker trafiğini telafi eden başlıca alternatiflerden biriydi. Bu nedenle üretim kapasitesi değişmese bile yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri yükseliyor. Brent'in 108 dolar çevresinde tutunması, piyasanın kesintiye geçici kabul etmekle birlikte hızlı ve tam bir normalleşmeye henüz güvenmediğini anlatıyor.

Günün ilerleyen saatlerinde ABD ham petrol stoklarının 1,6 milyon varil azalması bekleniyor. Stok düşüşü arz sıkışıklığı algısını güçlendirebilir. Hattın kısmen yeniden açılması veya ihracatın alternatif limanlara kaydırılması fiyatı sınırlayabilir, ancak fiziksel akış teyit edilmeden yalnız açıklamalara dayalı geri çekilmenin kalıcı olmasını beklemiyoruz. Türkiye'de yüksek petrol; cari denge, akaryakıt fiyatları ve ulaştırma maliyetleri üzerinden dezenflasyon sürecini zorlaştırıyor.

Tarife Tasarısında Türkiye Riski

ABD’de komite aşamasını geçen tasarı, Rusya’dan enerji alan ülkelere uygulanabilecek ikincil tarifelerin üst sınırını %100 olarak belirliyor. Türkiye, Çin, Hindistan ve Birleşik Arap Emirlikleri olası kapsama giren ülkeler arasında. Tasarı henüz genel kurul oylamasını ve başkan onayını tamamlamadı. Ayrıca uygulanacak oran ile muafiyetler net değil. Dolayısıyla mevcut aşamada doğrudan bir maliyet oluşmuş değil.

Riskin önemi olasılığından çok etkisinin büyüklüğünden kaynaklanıyor. Yüksek bir tarife, ABD’ye satış yapan sektörlerde sipariş kaybına yol açabilir. Rus enerjisinin ikamesi ise ithalat maliyetini artırabilir. Demir-çelik, otomotiv yan sanayi, beyaz eşya ve tekstil doğrudan ticaret etkisine; enerji yoğun sanayi ise maliyet etkisine daha açık. Metindeki ülke listesi ve yürütmeye tanınan muafiyet yetkisi bundan sonraki aşamada izlenecek iki unsur olacak.

BIST’te Satış Baskısı

BIST 100 son işlem gününü %2,41 kayıpla 13.892,30 puanda, BIST 30 ise %2,16 düşüşle 16.645,08 puanda tamamladı. Her iki endekste de seans hacmi önceki güne göre arttı. Banka ve büyük ölçekli hisselerde satışın belirginleşmesi, dış faiz ve enerji riskinin yurt içi pozisyon azaltımıyla birleştiğini gösteriyor. Kapanışların gün içi en düşük seviyelere yakın olması da kısa vadeli momentumun zayıf kaldığına işaret ediyor.

Gübretaş Karlılığı Güçlendi

Gübretaş’ın ilk yarı konsolide satışları 37,83 milyar TL’ye, ana ortaklığa ait net dönem karı 4,77 milyar TL’ye ulaştı. Geçen yılın aynı döneminde net kar 3,02 milyar TL düzeyindeydi. Yaklaşık %58’lik artış, endeksteki genel satışa karşı şirket bazlı ayrışma ihtimalini artırıyor. Bununla birlikte gübre fiyatları, İran operasyonlarının sürekliliği ve işletme sermayesi ihtiyacı karın devamlılığı açısından izlenmeli. Büyük fiyat hareketi olursa finansal sonuçların yanı sıra ek açıklama ve işlem tedbiri olup olmadığı kontrol edilmeli.

Açılış Öncesi ve Takvim

İngiltere’de ağustos tüketici enflasyonunun yıllık %2,9’dan %3,1’e çıkması bekleniyor. Euro Bölgesi temmuz sanayi üretiminde aylık %0,2 daralma öngörülüyor. ABD’de perakende satışların ardından konut güveni, haftalık petrol stokları ve akşam Fed kararı açıklanacak. Fed basın toplantısında faiz artışının tek adım mı yoksa yeni bir sıkılaştırma dizisinin başlangıcı mı olduğuna ilişkin mesaj aranacak. Tahvil getirisi %5’in üzerinde kalır ve Brent yeniden yükselirse, sabah görülen sınırlı toparlanma eğilimi gün içinde tersine dönebilir.

ÖZETLE

Fed’den beklenen 25 baz puanlık artıştan çok, yıl sonu faiz patikası ve enerji şokuna verilecek tepki fiyatları yönlendirecek. Suudi ihracat hattındaki kesinti Brent’i 108 dolar çevresinde tutarken ABD on yıllık getirisinin %5 eşiği hisse değerlemelerini baskılıyor. Türkiye’de BIST 100’ün %2,41’lik kaybı dış risklere duyarlılığı artırdı; Gübretaş’ın 4,77 milyar TL’lik ilk yarı karı ise şirket bazlı olumlu ayrışma alanı sunuyor. Günün risk dengesi için izlenecek eşikler ABD tahvil faizinde %5, Brent’te 108 dolar ve yaptırım tasarısının kapsamına ilişkin yeni açıklamalar olacak.

Emre Özdemir**Trive Yatırım Araştırma Uzmanı**

RİSK UYARISI:

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.